

UNIVERSITAT ROVIRA i VIRGILI
Facultat de Ciències
de l'Educació i Psicologia

La inclusió d'estudiants amb diversitat funcional a la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia (FCEP) de la URV

Guia per a professorat

Índex

---

0. Introducció	3
1. Tinc un estudiant amb diversitat funcional a la FCEP de la URV. Quin protocol he de seguir?.....	4
Pas 1: Aconsella a l'estudiant que acrediti la seva condició de persona amb diversitat funcional a la URV	5
Pas 2: Revisa l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional	6
Pas 3: Proposa una tutoria inicial a l'estudiant.....	7
Pas 4: Revisa l'assignatura, introdueix els canvis necessaris i fes-ne el seguiment.....	7
Pas 5: Fes seguiment a través del PAT si escau	8
Pas 6: Contacta amb el coordinador o coordinadora de titulació si cal.....	8
2. Recursos per a l'atenció als estudiants amb diversitat funcional a la URV	9
Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional.....	9
Servei de Recursos Educatius - Suport a l'Accessibilitat Digital	9
Atenció en el marc del Pla d'acció tutorial	10
Tutoria en el marc de les assignatures.....	10
Coordinació de la titulació	11
CRAI inclusiu.....	11
Servei d'Atenció Psicològica	11
Informació sobre tràmits administratius.....	12
Altres informacions i recursos.....	12

0. Introducció

La diversitat funcional¹ forma part de la realitat social i cada vegada és més visible a les aules universitàries. Tot i que la Universitat disposa de serveis i recursos per atendre la diversitat funcional dels estudiants, no sempre són coneguts i prou visibles entre el col·lectiu per poder rebre l'atenció necessària, ni entre el professorat per poder facilitar-la.

En una enquesta² realitzada entre abril i maig de 2024 a una mostra representativa d'estudiants de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia (FCEP), dels diferents graus i seus, un 9% s'identificava com a estudiant amb diversitat funcional. A l'enquesta al professorat, dos terços deien que havien tingut estudiants amb aquest perfil, incloent-hi situacions de discapacitats sensorials, motrius, trastorns específics de l'aprenentatge (per exemple dislèxia), trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat o sense (TDAH), condició de l'espectre de l'autisme (CEA), o altes capacitats intel·lectuals. Aquesta diversitat és una riquesa per a la nostra facultat, però hem de donar-hi una resposta adequada.

Quan aquest estudiant busca algun recurs de suport, és fonamentalment la tutoria amb el professor o professora de cada assignatura, mentre que recursos més específics com el Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional o el suport que es pot proporcionar en el marc del Pla d'acció tutorial (PAT) són menys coneguts. Tot i que el Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional és més conegut entre l'estudiantat amb diversitat funcional, només el coneix un terç d'aquests estudiants. A més, un terç dels estudiants amb diversitat funcional no ha adoptat mai cap mesura o ha tingut suport d'atenció a la diversitat. Igualment, entre el professorat, el Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional és el servei menys conegut, i aquest servei, juntament amb l'atenció en el marc del PAT, està entre els menys utilitzats pel professorat que ha tingut aquest perfil d'estudiant. Diversos estudiants i professors han manifestat que no sabien a qui havien de recórrer per informar o demanar suport en relació amb una discapacitat o altres formes de diversitat funcional.

L'objectiu d'aquesta guia és ajudar a superar aquesta barrera en l'accés a la informació sobre atenció a la diversitat funcional dels estudiants de la FCEP a la URV. Amb aquest objectiu, aquesta guia consta de dues parts. La primera estableix el protocol que ha de seguir un professor o professora de la FCEP que té un estudiant amb diversitat funcional perquè es tinguin en compte les seves necessitats. La segona part recull els recursos de què disposa la URV per a l'atenció dels estudiants amb diversitat funcional, una breu explicació de cadascun, així com la informació de contacte, si escau.

Esperem que aquesta guia³ ens ajudi a tenir una Facultat i una Universitat més inclusives.

---

¹ La diversitat funcional fa referència a un conjunt molt ampli de formes de diversitat en les capacitats de les persones que fan que difereixin de la població "típica". Són formes de diversitat funcional les discapacitats físiques, sensorials o intel·lectuals, les altes capacitats intel·lectuals, les dificultats específiques d'aprenentatge com la dislèxia, els trastorns de l'aprenentatge de l'escriptura o el càlcul, el trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat o sense, o els trastorns del desenvolupament, com el trastorn de l'espectre de l'autisme, entre altres.

² Aquesta enquesta s'ha portat a terme en el marc del projecte d'innovació docent "+CAPACITATS: Pla d'innovació per a la millora de la inclusió dels estudiants amb diversitat funcional a la universitat" (07GI2306).

³ Guia elaborada en el marc del projecte d'innovació docent "+CAPACITATS: Pla d'innovació per a la millora de la inclusió dels estudiants amb diversitat funcional a la universitat" (07GI2306), format per l'equip docent de la

1. Tinc un estudiant amb diversitat funcional a la FCEP de la URV. Quin protocol he de seguir?

A continuació trobaràs descrita la seqüència de les accions que pots dur a terme com a docent d'un estudiant amb diversitat funcional a la FCEP de la URV.

Pas 1: Aconsella a l'estudiant que acrediti la seva condició de persona amb diversitat funcional a la URV

Com a docent d'un o una estudiant amb diversitat funcional a la Universitat et pots trobar en diverses situacions:

- a) Un o una estudiant amb diversitat funcional acreditada i que presenta l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional de la URV.
- b) Un o una estudiant amb diversitat funcional acreditada que presenta un diagnòstic i informes emesos per serveis professionals externs a la Universitat però no ha informat la Universitat i no disposa de l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional de la URV.
- c) Un o una estudiant que sap que té diversitat funcional o en té sospites però no la té acreditada, o tu com a docent sospites que pot tenir diversitat funcional.

Què pots fer en cada cas?

En el primer cas (a):

- El Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional ha enviat el seu informe al coordinador o coordinadora de titulació, que l'ha fet arribar als docents que té durant el curs. Si l'informe s'ha emès en cursos anteriors, és el mateix estudiant o la mateixa estudiant qui te l'ha de fer arribar directament.
- Aquest informe adreçat als professors i professores inclourà recomanacions d'actuacions i/o adaptacions per respondre a les necessitats de l'estudiant. L'informe no conté cap informació de diagnòstic, ja que és una informació personal i confidencial —l'estudiant pot decidir compartir-la o no—, només fa referència a les dificultats que pot presentar en el context acadèmic universitari i les mesures recomanades. Aquest informe és clau per a les possibles adaptacions que s'hagin d'implementar, ja que qualsevol possible adaptació ha de partir d'aquest informe. Ni els professors de les assignatures ni els coordinadors de titulació poden rebre ni prendre decisions a partir d'altres documents confidencials (diagnòstics, informes) que ho justifiquin.
- A més, l'informe valorarà la necessitat de suports específics i/o si cal contactar amb altres serveis de la mateixa Universitat —com poden ser el Servei de Recursos Educatius (SREd) per assessorar en temes d'accessibilitat digital, o el Servei d'Atenció Psicològica (SAP)— o externs —com l'ONCE, per exemple, entre d'altres.

En el segon cas (b):

- Si l'estudiant ja té la diversitat funcional acreditada, ha de recopilar la informació de què disposa (diagnòstic, informes) per presentar-la a la Universitat. Ha d'adreçar-se al Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional per informar de la seva condició.

- Facilita-li la informació del servei i aconsella-li que hi contacti al més aviat possible per agilitzar la gestió. No cal esperar a que comenci un nou curs o que apareguin dificultats; com més aviat informi, molt millor.
- El Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional es posarà en contacte amb l'estudiant per fer-li una entrevista i demanar-li la documentació necessària. Després de revisar tota la informació, el Servei emetrà l'informe.

En el tercer cas (c):

- Cal informar l'estudiant que convé que, en primer lloc, acrediti la condició d'estudiant amb diversitat funcional. La URV no disposa d'aquest servei, però sí que pot emprendre accions per respondre a les seves necessitats quan aquesta condició està acreditada.
- Caldrà que acudeixi a un servei professional extern perquè li facin una avaluació i reuneixin la informació necessària per proporcionar-li els documents que acreditin la seva condició. Aquesta documentació la facilitarà després al Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional.

I si l'estudiant no ho vol fer? Ha de revelar la seva condició de persona amb diversitat funcional?

En cap cas un estudiant ha de tenir l'obligació de revelar aquesta condició, ja que és informació personal. Però és convenient que ho faci perquè la Universitat pugui posar en marxa les mesures necessàries per atendre les seves necessitats i pugui cursar els estudis en les millors condicions possibles.

Pas 2: Revisa l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional

Un cop t'arribi l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional, revisa'l:

- Estudia com aplicar les mesures proposades a la teva assignatura.
- Si tens dubtes, consulta amb el Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional o amb la coordinació de la titulació.
- Si ho necessites, demana ajuda o assessorament per a aspectes concrets, com el que et pot oferir el Servei de Recursos Educatius (SREd) en relació amb l'accessibilitat digital. Et pot ajudar a aplicar aquestes mesures fent servir les opcions que ofereix el Campus Virtual o altres eines digitals que t'ofereix la Universitat.
- Recorda que tant el contingut de l'informe proporcionat pel Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional com altres informacions relacionades que t'hagi pogut facilitar l'estudiant són confidencials i no es poden compartir sense permís de l'estudiant.

Pas 3: Proposa una tutoria inicial a l'estudiant

Un cop hagi revisat l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional, proposa a l'estudiant fer una tutoria per parlar-ne perquè vegi que les seves necessitats són ateses:

- Explica-li com traslladaràs les recomanacions de l'informe a la teva assignatura.
- Pacta amb l'estudiant, si cal, aspectes concrets del funcionament de l'assignatura tenint en compte les seves dificultats i/o necessitats.
- Anima l'estudiant que t'expliqui si hi ha alguna cosa que li preocupa especialment en relació amb l'assignatura.
- Anima'l a demanar tutoria quan ho necessiti o pacteu des del principi una periodicitat de tutories o alguna altra forma de seguiment.
- Si escau, explica-li que pot contactar amb la Unitat d'Accessibilitat Digital del SRED per facilitar-li un ús adaptat de les eines digitals de la Universitat.

Pas 4: Revisa l'assignatura, introdueix els canvis necessaris i fes-ne el seguiment

A partir de l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional, i tenint en compte el que has parlat amb l'estudiant, revisa l'assignatura per introduir-hi els canvis o ajustos que siguin necessaris. És important tenir en compte que en cap cas les adaptacions o altres mesures que s'apliquen poden implicar una reducció dels resultats d'aprenentatge o grau d'assoliment de les competències que s'exigeixen a la titulació.

- Pots haver de fer canvis en materials, metodologies i/o activitats d'avaluació.
- Valora quan seran adaptacions individuals per a l'estudiant i quins canvis pots adoptar per al conjunt del grup. En general, diversificar els tipus de recursos i activitats d'aprenentatge permet arribar millor a estudiants diversos.
- Tingues en compte que, en molts casos, respondre a les necessitats d'estudiants amb diversitat funcional permet introduir canvis que beneficien més estudiants i fan la docència més inclusiva. Atendre la diversitat de l'estudiantat és part inherent de la tasca docent, però també és una oportunitat d'enriquir i millorar la teva docència.
- Estigues atent o atenta durant el transcurs de l'assignatura a com funcionen els canvis que hi has introduït (i també els aspectes que no has modificat) i com l'estudiant fa el seguiment de l'assignatura. Procura anar fent tutories amb ell o ella per assegurar que respon a les seves necessitats.

Pas 5: Fes seguiment a través del PAT si escau

Pot ser que a més de ser professor o professora d'una assignatura també siguis tutor o tutora del PAT per a aquest estudiant i el seu grup. En aquest cas, el PAT et dona un marc més ampli per a fer el seguiment i facilitar la inclusió de l'estudiant amb diversitat funcional.

- Inclús si no tens constància de cap estudiant amb diversitat funcional al grup de tutoria, és convenient que en la primera tutoria grupal, o fins i tot abans, a través d'un missatge al Campus Virtual, comparteixis amb el grup informació sobre els recursos existents per a l'atenció d'estudiants amb diversitat funcional a la Universitat. Convida les persones que tinguin aquesta condició que es posin en contacte amb tu i que comparteixin l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional amb els professors de les assignatures.
- Proposa a l'estudiant amb diversitat funcional fer una tutoria individual perquè pugui compartir amb tu les teves dificultats i necessitats, com s'estan abordant i resolent, i els dubtes que pugui tenir en el seguiment dels teus estudis durant el curs.
- Comparteix amb ell o ella informació sobre els recursos existents per a l'atenció d'estudiants amb diversitat funcional a la Universitat i ajuda'l a resoldre els dubtes que tingui.
- Proposa-li fer tutories periòdiques (segons les seves necessitats, mínim una per quadrimestre) per tal de fer aquest seguiment del curs, i anima'l a demanar altres tutories si les necessita.

Pas 6: Contacta amb el coordinador o coordinadora de titulació si cal

En alguns casos pots necessitar contactar amb el coordinador o coordinadora de titulació per comentar alguns aspectes que et generin dubtes o per si necessites ajuda. Per exemple, pots contactar amb el coordinador o coordinadora de titulació:

- Si tens dubtes sobre com concretar les adaptacions o altres aspectes inclosos en l'informe del Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional, o com respondre alguna necessitat de l'estudiant.
- Si perceps alguna necessitat de formació específica.
- Si detectes la necessitat d'utilitzar algun recurs material.
- Si identifiqués la necessitat de coordinar-te amb altres docents.

2. Recursos per a l'atenció als estudiants amb diversitat funcional a la URV

A continuació trobaràs un recull dels serveis i recursos per atendre les necessitats d'estudiants amb diversitat funcional.

Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional

El Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional és un servei de la URV que té com a objectiu donar resposta a les peticions dels estudiants amb diversitat funcional i facilitar les adaptacions necessàries en les instal·lacions, els mitjans tecnològics, aspectes normatius, i desenvolupament i avaluació de les assignatures ajustades a la situació de cada estudiant per tal que pugui desenvolupar la seva vida universitària amb normalitat. El servei s'encarrega d'aspectes relacionats amb instal·lacions i infraestructures, adaptació del mínim de crèdits que cal matricular per curs acadèmic, i adaptacions curriculars de les diferents matèries.

Al web del servei hi ha un correu electrònic de contacte i un formulari de sol·licitud per mitjà dels quals l'estudiant pot informar de les seves necessitats i fer la seva demanda.

- Web del [Servei d'Atenció a les Persones amb Diversitat Funcional](#)
- Correu electrònic de contacte: suport.atenciodiversitat@urv.cat

Servei de Recursos Educatius - Suport a l'Accessibilitat Digital

El Servei de Recursos Educatius (SREd) de la URV té com a missió promoure la integració de les tecnologies de l'aprenentatge i el coneixement en l'activitat docent i oferir respostes integrals que millorin el procés d'ensenyament i aprenentatge. Com a part d'aquesta missió, s'encarrega de potenciar l'accessibilitat digital, és a dir, l'accés de totes les persones a la tecnologia, incloent-hi les persones amb discapacitats auditives, cognitives, neurològiques, físiques, visuals i trastorns de la parla. En aquest sentit, atén específicament els estudiants amb necessitats d'acompanyament en l'àmbit de l'accessibilitat digital. El SREd ofereix als estudiants formació, suport i acompanyament en l'ús del Campus Virtual i la resta d'eines digitals que ofereix la Universitat, per exemple, el correu electrònic, sistema de videoconferència, entre altres.

El SREd també assessora, forma i ajuda els docents en la creació de recursos i ús de tecnologies digitals accessibles. Ofereix formació sobre accessibilitat i tecnologies digitals accessibles, suport en la revisió i millora de l'accessibilitat de les activitats i recursos Moodle que es poden crear en una aula virtual, suport en la revisió i millora de l'accessibilitat de l'aula virtual de les assignatures, i sensibilització en matèria d'accessibilitat digital, tecnologies digitals i inclusió educativa. Entre altres recursos, ha creat un protocol d'atenció en Accessibilitat Digital a l'estudiant, i ofereix consells per fer videoconferències amb persones sordes o amb dificultats auditives i presentacions visuals accessibles.

- Web del [Servei de Recursos Educatius](#)
- Web de la Unitat d'[Accessibilitat Digital](#)
- [Protocol d'atenció en Accessibilitat Digital a l'estudiant](#)
- Correu electrònic de contacte: accessibilitat.digital@urv.cat

Atenció en el marc del Pla d'acció tutorial

El Pla d'acció tutorial (PAT) és un servei que ofereix la Universitat pel qual tots els estudiants tenen un tutor o tutora acadèmic. A la FCEP, l'objectiu d'aquesta acció tutorial és facilitar als estudiants l'ajut i les directrius necessàries per tal de millorar la seva integració a la Universitat i afavorir l'èxit acadèmic. Concretament, el PAT està dissenyat per:

- Facilitar als estudiants el seu procés d'incorporació i/o de desenvolupament en el món universitari.
- Seguir de forma individual i personalitzada el procés acadèmic dels estudiants.
- Ajudar a millorar el rendiment acadèmic dels estudiants.
- Potenciar, si és el cas, la inserció laboral dels estudiants en finalitzar els seus estudis.⁴

En el cas de la FCEP, la tutoria acadèmica es basa en l'acompanyament dels estudiants per part d'un únic docent per a cada curs/grup, com a figura de referència. Aquest tutor o tutora és algun dels professors que tenen durant el curs, la qual cosa facilita que es puguin conèixer i estar-hi en contacte. Es diferencia de l'atenció personalitzada de cada matèria pel seu caràcter transversal en les diverses matèries i cursos. En el marc del PAT es fan tant tutories grupals com individuals, atenent a les demandes, necessitats i particularitats de cada estudiant.

- Els estudiants poden consultar l'assignació de [tutors i tutores del PAT](#) de cada grau i curs.

Tutoria en el marc de les assignatures

Cada professor o professora que imparteix docència a la URV té assignades hores setmanals d'atenció als estudiants per resoldre dubtes o abordar altres qüestions relacionades amb el desenvolupament de cada assignatura. Les tutories poden ser presencials o a distància per videoconferència, en l'horari d'atenció que cada docent té establert o en altres horaris convinguts.

A la guia docent de cada assignatura l'estudiantat pot trobar el correu electrònic de tots els professors, amb qui pot contactar per demanar tutoria.

- Accés a les [Guies docents de les assignatures](#)

---

⁴ Pla d'acció tutorial. Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia. URV. Desembre de 2019.

Coordinació de la titulació

El coordinador o coordinadora de cada titulació s'encarrega de gestionar el funcionament general de la titulació, les assignatures i els docents. Tant estudiants amb diversitat funcional que tinguin algun dubte sobre la seva titulació, com professors que tinguin dubtes sobre l'atenció a aquests estudiants, poden posar-s'hi en contacte.

- Informació sobre [coordinadors de les titulacions de la FCEP](#)

CRAI inclusiu

El Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) treballa per ser un espai inclusiu i accessible per a tothom. Amb aquesta finalitat, disposa d'instal·lacions accessibles i posa a disposició dels usuaris diferents equipaments, serveis, eines 2.0 i fons documental adaptats a diferents necessitats. També ofereix atenció personalitzada, que es pot sol·licitar al taulell d'informació i préstec o per correu electrònic.

- Consulta la [Guia del CRAI inclusiu](#)
- Correu electrònic de contacte: crai.inclusiu@urv.cat

Servei d'Atenció Psicològica

El servei d'Atenció Psicològica a l'Estudiant és un servei d'assessorament confidencial i gratuït destinat a estudiants de la URV que té com a objectiu afavorir l'adaptació a l'àmbit universitari, facilitar l'estabilitat emocional, millorar el rendiment acadèmic i assessorar sobre la conveniència d'iniciar algun tipus de tractament.

Si un o una estudiant està passant per alguna situació que afecta el seu benestar psicològic i el seu rendiment acadèmic, pot contactar amb aquest servei, que ofereix assessorament fins a un màxim de tres consultes i orientació sobre diverses opcions de tractament, en cas que sigui necessari.

Al web del servei hi ha informació i un formulari de sol·licitud de cita per fer la petició.

- Web del [Servei d'Atenció Psicològica](#)
- Correu electrònic de contacte: atenciopsicologica@urv.cat

Informació sobre tràmits administratius

Els estudiants amb diversitat funcional poden tenir dubtes sobre si hi ha tràmits dels quals es poden beneficiar. A la web de tràmits administratius d'estudiants de grau hi ha un recull dels tràmits que els poden interessar com a estudiants. A més, com a estudiants amb diversitat funcional els pot interessar saber que els estudiants amb discapacitat acreditada es poden acollir a la consideració d'estudiant a temps parcial, que implica matricular-se cada curs acadèmic d'entre 18 i 48 crèdits ECTS.

Per resoldre dubtes sobre els tràmits administratius, es poden adreçar a la web o contactar amb la Secretaria de Gestió Acadèmica del Campus.

- Web de [tràmits administratius dels estudiants de grau](#)
- [Informació sobre la consideració d'estudiant a temps parcial \(grau\)](#)
- Informació de la [Secretaria de Gestió Acadèmica del Campus Sescelades](#)

Altres informacions i recursos

- [Atenció a l'estudiantat amb discapacitat i altres trastorns a la Universitat Rovira i Virgili. Una guia per als docents](#). Universitat Rovira i Virgili.
- [Guia d'atenció dels estudiants amb discapacitat a la universitat](#). UNIDISCAT.
- [Guía de buenas prácticas para la transición, el acceso y la acogida del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo en los estudios universitarios](#). Red SAPDU (Red de Servicios de Apoyo a Personas con Discapacidad en la Universidad).
- [How to support disabled students](#) (informació de la Universitat de Cambridge sobre com diverses formes de diversitat funcional afecten els estudiants, i com se'ls pot donar suport)